

ELŐ FIZETÉS.

HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy évre — — 300 kor.
 Fél évre — — 150 kor.
 Egy negyed évre 75 kor.
 Fél óra — — 25 kor.

Nyitási költségek megállapodás szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:
 Aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 55.
KIADÓHIVATAL:
 Aradi Nyomda Beosztás Társaság.
 Bulvárdul Regela Ferdinánd L. (József tőn.)-ra 22.
TELEFON-SZÁM: 154.

Arad, 1920.

Főszerkesztő:
Stauber József.

Szombat, május 29.

A nyugati hadsereg parancsnokságától.

37. sz. rendelet, 1920. április 30.

ML, a nyugati parancsnokság a közönség és a hadsereg biztonságának érdekében a katonai büntető törvény 32. és 57. §. alapján az erdélyi és bánáti hadműveleti zónára vonatkozólag a következőket rendeljük el: 1. Tudomására jutott a belügyminiszternek erdélyi és bukovinai volt önkéntes csapatok önkéntes gyűléseket hívnak egybe. Az ilyen gyűlések megtartását és összehívását, amelyek katonai jelleggel bírnak, vagy amelyeket egy katonai parancsnokság nevében hívtak össze, a fennálló katonai törvények és rendeletek szigorúan tiltják. 2. Felhívjuk a volt erdélyi és bukovinai önkéntes csapatok tagjait, hogy maradjanak nyugodtan otthon házaikban és ne hallgassanak azokra, akik ilyen elnevezés alatt gyűlésekre hívták őket, mert ezek az önkéntes csapatok már nem léteznek és az összehívók nem egyebek álnok emberségnél, akik elfelejtik azt, hogy az önkéntes csapatoknak sokkal magasabb hivatásuk volt, semhogy odaadják most magukat politikai célok felhasználására. Minden polgár szabadon nyilváníthatja véleményét, azonban katonai jelleggel bíró politikai tüntetések szigorúan tilosak. 3. Azok, akik szándékosan hírlapi közleményekkel, pakátokkal, vagy röpcédulákkal egy létező vagy nem létező katonai szerv nevében a lakosságot ilyen katonai gyűlésekre hívták egybe, azonnal átadják a hadbírósnak, amely őket 3 hónaptól 2 évig felfüggesztő büntetéssel sújtja. Azok is a hadbírósnak elé kerülnek, akik közhírséggel vesznek részt ilyen gyűlésekben és 1 hónaptól 1 évig felfüggesztő büntetéssel lesznek sújtva. 4. Polgári és katonai hatóságok, amint tudomást szereznek egy ilyen gyűlésről kötelesek azt megakadályozni és azonnal jelentést tenni. 5. Ezt a rendeletet hírlapok, pakátok, illetve egyéb újságok közlésére kell tenni, azok közül ki kell függeszteni a hadbírósnak székhelyén a felfüggesztési parancsokat és a csanádi parancsnokságok székhelyén is. 6. Ezen rendelet a kihirdetésétől számítva 3 nap után lép életbe és csak azokat büntetjük meg, akik a 3 nap eltelté után követik el fentebb ismertetett bűncselekményeket. Keif a nagyvezérségi hadseregparancsnokságnál 1920. április 30-án. A nyugati hadsereg parancsnoksága. Václav tábornok, hadseregparancsnok, Popescu ezredes, vezérkari főnök.

Wilson a török béke ellen.

LONDON. Washingtoni távirat jelenti, hogy Wilson elnök jegyzékét intézett az antant-hatalmakhoz, amelyben új békekonferenciát egybehívását követeli, hogy ez a török békét revidálja. Erre a békekonferenciára meg kell hívni Németországot és lehetőleg Oroszországot is. Végül kijelenti Wilson, hogy az Egyesült Államok az elterjesztés visszautasítása esetén a Törökországra kényszerített békét semmiesnek fogják nyilvánítani.

Averescu miniszterelnök Aradon.

Averescu miniszterelnök választási körútján ma megérkezett Aradra is. Már a kora délutáni órákban fellobogózták a várost, felállították a diadalkapukat és megtörtént minden intézkedés arra, hogy a miniszterelnök fogadtatása minél imponzansabb legyen. Averescu miniszterelnök autóján érkezett Nagyváradról és a város vezetősége a simándi-úti vámháznál helyezkedett el, hogy mindjárt a város határában üdvözölje. Délután fél ötre volt jelezve a miniszterelnök érkezése és már délután négy órákor megjelentek a simándi-úti vámháznál Lecca tábornok helyőrségi parancsnok, Popoviciu csendőrezredes, Pirici ezredes, dr. Crisan városi prefektus, dr. Robu János polgármester, Angel helyettes polgármester, Popoviciu II. rendőrfőnök, Reu Illés biztonsági főnök, Nachtnébel főmérnök és a városi tanácsnokok, azonkívül az Aradon állomásozó hadosztályok és dandárok parancsnokai. Dr. Avramescu Vazul megyei prefektus autóján Kisjenőre utazott, ahol a miniszterelnököt a megye nevében üdvözölte. Elmult már öt óra is, azonban a miniszterelnököt hozó autó még nem tűnt fel és a fogadására gyülekezett arak türelmetlenül kezdtek. Az aradi vasútigazgatóságtól telefonjelentés érkezett a vámházhoz, hogy a miniszterelnök megváltoztatta eddigi tervét és nem autóra jön Aradra, hanem délelőtt tizenegy órákor felült egy különvonatra és a legközelebb eshetőség szerint is csak este tizenegy órákor érkezik meg Aradra Nagyvárad—Kolozsvár—Tövisen keresztül. A hírt a legnagyobb kétkedéssel fogadták és azonnal telefonáltak Kisjenőre, ahonnan az a válasz jött, hogy a miniszterelnök autója 5 órákor oda befutott és egy félórát tartózkodás után tovább indul Aradnak. Izgatott telefonváltás következett erre és megindult a vizsgálat, hogy ki küldte a vasutnak az apokrif táviratot és így a szándékosan félrevezető telefonjelentést. Az egybegyűlteknél az volt a meggyőződésük, hogy valamelyik ellenpárt szándékosan félre akarta vezetni a várakozókat, hogy ezáltal az ünneplést megzavarja és akadályozza meg.

berek, akik a városban is igyekeztek elterjeszteni a hírt, hogy a miniszterelnök nem érkezik meg. Este hat órákor érkezett meg dr. Avramescu megyei prefektus, aki elmondta, hogy Averescut Kisjenőn meleg ünnepléssel fogadták, egy félórát maradt ott a miniszterelnök és az ő autója közvetlenül a prefektus autója után jön. Közben ismét eltelt egy félóra, de a miniszterelnök kocsija még mindig nem jött meg. A rendőrség erre előre küldte autóját és egy negyed óra múlva este hét órákor végre berobogott a rendőrség autóján a vendég. A miniszterelnök kocsija utolsó részében defektus érte és ha a rendőrségi autó nem ment volna érte, még sokkal többet késett volna. A vámháznál kiszállott kocsijából Averescu tábornok, kíséretében voltak még Goga Oktavián és Tasleanu miniszterek, Mocsonyi miniszter még tegnap érkezett meg Aradra. Elsőnek Lecca tábornok üdvözölte a miniszterelnököt, aki sorba kezét fogott a fogadására megjelent katonai méltóságokkal. Ezután előlépett dr. Crisan városi prefektus, aki a következőket mondotta a miniszterelnöknek: — Legyen üdvözölve a város határában miniszterelnök, ur és én, mint a város prefektusa a lakosság nevében felekezeti és valláskülönbőség nélkül üdvözölöm önt. A prefektus szívélyes szavaira a miniszterelnök a következőket felelte: — Köszönöm a szimpatikus fogadtatást és tudatában vagyok annak, hogy határvárosba érkeztem, olyan városba, melynek nagy szerepe van. Még nem ismerem ennek a városnak a helyzetét, de azon leszek, hogy minél hamarabb megismerjem Arad városát és hogy a jövőben mindent megtegyek, ami ennek a városnak a javára válhat. Ezután Averescu miniszterelnök ellépett a fogadására kirendelt katonai díszőrség előtt, majd felült autójára és a közönség sorfala között behajtott a városba a megyeháza elé.

Népgyűlés a nyári szinkörben.

Este 7 órákor kezdett gyűlekezni a közönség a nyári szinkörben, amelynek színpadán foglalt helyet Averescu miniszterelnök kíséretével. Először dr. Janca Cornél beszélt az egybegyűltekhöz és üdvözölte a miniszterelnököt és Goga Oktavián minisztert, aki ezután vázolta a néppárt ragaszkodását és egyetértését a néphez. Nehéz nem éltünk, mondotta, most kell keresztülesnünk a háborús betegségekben. A nép szenvedte meg a háborút, melynek sebeit mi akarjuk meggyógyítani, helyreállítani nagy munkával azt, amit a háború összerombolt. Erre legalkalmasabb Kormányfőnk Averescu miniszterelnök, aki megérti a népet és szereti a népet, akít a katonák már a békében is vezérnek választottak. Averescu tábornok mondott ezután beszédet és megköszönte a fogadtatást. A katonák üdvözölték a békés embereket a dolgozó, munkás népet. Az ő személyének szóló üdvözlés egyúttal üdvözlés az ő politikai elveinek is, amelyek azt parancsolják, hogy a kitűzött cél felé haladjon. Sokat hallott Aradról, sokszor kérdezte önmagától, mi lesz ennek a városnak a sorsa? Erőssé és szilárdá akarják tenni ezt a várost minden igyekezetükkel, minden erejükkel. Az idő megváltozott, az ágyuk elhaligattak és most már életet kell élnünk, a munka életét. Az erőszak helyett a munkás keznek kell kiépíteni az állam szilárd alapjait. Akinél ereje volt a háborúhoz, annak legyen esze a munkához. Beiső rend az első feltétel, nem beszéd a multról és annak hibáiról, melyek desorganizálják az életet. Nekik rendet kell teremteni minden téren: a kulturában, földművelésben, kereskedelemben, iparban. A második kérdés: az erők összpontosítása, egy nép vagyunk és legyen az egyesülés kézzel fogható. Saját belső ösztönéből kell a népek éreznie az egyesülés szükségességét, akkor lesz Románia nagy, ha nemcsak a határa, hanem azon belül a nép érzéke is nagy. Lerótták már a háború adóját, vérezték, most pedig dolgozni kell. Neki azt mondta a király, hogy azt a földet, amelyet a katonák szereztek meg, legyen az övék. Ezt ő megígérte és megcsinálja a földreformot, amely őszig végre lesz hajtva. Feladatuk az általános drágaság letörése, hogy a nép könnyen megéhesen. Beszéd ezután a pénzbecserélésről. Egységesítik a valutát, annélkül, hogy bármely néposztály károsodást szenvedjen, azért Románia minden részében bizottság fog összeállni a kérdés tanulmányozására. Mindent megtesznek, de a népek itt a határszélen dolgozni és nem politizálni kell. A tetszésből azt látja, hogy megértették és követni fogják. Erre kéri is a népet. A küldöttség fogadása. Háromnegyed kilenc órákor kezdődött a küldöttség fogadása a vármegyeháza nagy köz-

gyűlési termében. Elsőnek a gör. kel. román egyház járult *Avrăscu* miniszterelnök elé dr. *Botis Valer* vezetésével. Azután sorban jöttek a gör. katolikus, gör. keleti szerb, az orthodox zsidó hitközség, Arad vármegye népes küldöttsége *Mladin* Miklós alispán vezetésével az állami tisztviselők hatalmas küldöttsége *Ispravnic* George vasut-igazgatóval az élükön. Arad város küldöttsége élén dr. *Robu* János polgármester üdvözölte a miniszterelnököt. Az aradi törvényszék küldöttségét dr. *Barbura* Széver elnök vezette. Az orvosok küldöttsége dr. *Demian* Aurél kórházi főorvossal az élén, a középiskolák küldöttsége, *Perecean* reáliskolai igazgatóval az élén. A tanítók küldöttsége *Moldován* János tanfelügyelő vezetésével, az aradi kereskedelmi és iparkamarai bankok és Aradmegyei mezőgazdasági egyesület *Zima* Tibor főtitkár vezetésével, a vármegye közönsége nevében földművesek egyszerű küldöttsége, doktor *Costina* Jenő a szeszgyárosok és szeszdepók nevében arra kérte a miniszterelnököt, hogy a valutarendezésig a szeszadó fizetése koronában is történhessen. A miniszterelnök válaszában ígéretet tett, hogy visszatérve Bukarestbe, megtárgyalja az ügyet a pénzügyminiszterrel.

Végül a rokkantak és sportegyesületek küldöttségei üdvözölték a miniszterelnököt. A deputáltak felvonulásának befejezése után este 10 órakor több száz tettekes banket kezdődött, amely a késő éjjeli órákig tartott.

Bolsevista győzelem.

BUCURESTI. Az orosz bolsevisták elfoglalták az ellenforradalmár *Denikin* tábornok egész Fekete tengeri flottáját, többek között hat cirkálót és hét szállítóhajót. A bolsevisták elfogták a *Denikin*-hadsergnek Kaukázusban levő összes hadiszereit.

Kivégzés után a bíróság előtt.

Bécsből jelentik: A pestvidéki törvényszéknek. Kecskeméthy Jyula táblabíró elnöklésével működő ötös tanácsa tegnap kezdte meg a váci katonai és polgári forradalmi törvényszék ügyének a tárgyalását. A bűnygyben tizenhét vádlott szerepel és körülbelül 150 tanút kell kihallgatni. Eppen ezért a bíróság tárgyalásait Vácott tartja meg. A fővádlott *Kovácsk* Ernő vasesztergályos és *Matheika* János tanárjelölt (kiket gyilkosságra való felbujással vádolnak). Érdekes, hogy *Matheika* Jánost, aki most vádlotként áll a bíróság előtt, már egyszer letartóztatták, halálra ítélték és tíz társával együtt Vác határában agyon is lőtték. *Matheika* Jánoséi nem voltak halálosak, kivégzése után felkelt, elvándorolt a vármegyebe, akinek tartózkodott. A románok kivonulása után letartóztatták és most a magyar bíróság előtt kell felelnie tetteiért.

Nem kötelező a szavazás.

A képviselőválasztásokkal kapcsolatban olyan hírek terjedtek el, hogy azok, akik kiváltották szavazati jogukat, kötelesek szavazni, mert nem szavazás esetén szigorú pénzbüntetéssel sújtják őket. Illetékes helyen érdeklődtünk aziránt, hogy kötelező-e a szavazás. A következő felvilágosítást kaptuk:

— A szavazás csak a királyságban kötelező, Erdélyben és Bánátságban azonban nem. Aki tehát felvettette magát a választólistába, annak nem szükséges szavaznia, ha nem akar. Ennek a cselekedetnek nincsen büntetése. Az sem igaz, hogy a választók a választás napján ingyen utaz-

hatnak a vasúton. Erre különben nincs is szükség, mert nálunk a szavazás községekben történik. A szavazás lefolyása különben a következő: minden szavazó helyiségben elválasztott fülke van. A szavazó bemegy a fülkébe, a fülke ajtaját lezárja, a fülkén belül a jelöltek neveit feltüntető különböző cédulákat talál. A szavazó azt a cédulát teszi az egyszínű borítékba, amelyiket akarja s a borítékot leragasztva kihozza a fülkéből és átadja a szavazatszedő küldöttség elnökének, aki azt bedobja az urnába. A szavazás tehát a legtitkosabb, azt senki sem befolyásolhatja.

Alaptalan hír Arsenovici pénzügyigazgató távozásáról.

A „Temesvári Újság” mai száma azt írja, hogy *Margineanu* Titusz, a temesvári pénzügyigazgatóság számvevősegi főnökét pénzügyigazgatónak nevezték ki Aradra. A híradás már az első pillanatban kalandosnak látszott, mert hiszen Aradon senki sem tud arról, hogy *Arsenovici* Gyula miniszteri tanácsos pénzügyigazgató, aki előzékenységgel, igazságosságával a város közönségének tiszteletét kiérdemelte, eltávozzék Aradról. *Arsenovici* miniszteri tanácsos most csak ideiglenesen van távol Aradtól, hogy a kormányzó tanács likvidálásának pénzügyi

részét intézze és szó sincs róla, hogy eltávozzék az aradi pénzügyigazgatóság éléről, ahol szükség van kiváló szakfűdására. A jelenleg éppen Aradon levő miniszteri tanácsos, akit munkatársunk ebben az ügyben felkeresett, a következő kijelentést tette:

— Kérem írja meg, hogy a temesvári lap közlése nem felel meg a valóságnak. Én nem távoztam Aradról s így utódomat sem nevezhetik ki. Talán a temesvári pénzügyigazgatóságom szeretnék egyesek, ha *Margineanun* elhelyeznék valahová, hogy művelje az ő dolguk.

Nem kapnak fizetést a megyei orvosok.

A vármegyei egészségügyi bizottság ma délelőtt dr. *Bradéan* Athanasz főorvos elnöklésével ülést tartott. Elhatározta a bizottság, hogy a Csanádmegyéből Arad megyéhez csatolt községek a környai körzetbe fognak tartozni. Toronyán kívül ide tartoznak: Nagyirafos, Nagy- és Kisvarjas. Végül a bizottság utasította az orvosokat, hogy az alapok terhére csak a harmadik kiadású magyar gyógy-

szerkönyvben feltüntetett gyógyszereket írják elő. Utasítás után az orvosok felkeresték dr. *Avrăscu* Vasut prefektust és elpanaszolták, hogy a megyei hivatalos orvosok április óta nem kapnak fizetést, mert az orvosi alap teljesen kimerült. Arra kérték a prefektust, intézkedjék gyorsan, hogy az orvosok megkapják fizetésüket. A prefektus megnyugtató kijelentést tett.

A mai valutapiac.

Óriási érdeklődés mutatkozott ma a márka iránt és a bankokat serra járták az ügyelők, mindenütt márkát keresve. A nagy kereslet következtében a márka a tegnapi 440-ről ma hirtelen 510-re emelkedett és a jelek után ítélve még itt sem fog megállni. Lei 320—335, dollár 190—193, aranyért 710-et fizettek, míg ezüstben volt egy kevés vétel 14.50-es áron. Temesvár: lei 345—350, márka 485—490 (áru nincsen), dollár 188—190. Bucaresti: korona 30.50—31, márka 122, dollár 60.50—61.

Salzburgban nem lehet idén nyaralni.

A kies fekvésű kedves Salzburg hatóságai drákói szigorral akadályozzák meg, hogy betolakodó idegenek az amúgy is szomorú élelmézési és valuta viszonyokat még lehetetlenebbé tegyék. Idegeneknek megtiltotta a Salzburgban való tartózkodást s amennyiben tettenérek valakit, hogy három napnál tovább tartózkodott a kis határvárosban, úgy azt „börtönbüntetéssel” sújtják.

Megszűnő bécsi lapok.

Az egyre súlyosbító viszonyok miatt most a második nagy bécsi lap megszűnéséről kapunk hírt. Az első a „Der Morgen” volt, most a „Der Neue Tag”, amely a néhai „Freundenblatt”-ból alakult szüntette be megjelenését, mert már nem bírja a ráfizetéseket. Az osztrák hivatalos lap a kereskedelmi és ipari államhivatal egy végrehajtási rendeletét közli a rotációs papíron előállított sajtótermékekről. A rendelet szerint a napi és heti lapok köznapokon melléklettel együtt példányonként 60 grammnál, vasárnap és ünnepnapon pedig 120 grammnál nagyobb súlyúak nem lehetnek. Az önálló hétfői lapok 60 grammnál, az önálló déli és esti lapok raponként 23 grammnál nem lehetnek nehezebbek. A rendelet ellen vétőket hat havi szabadságvesztéssel és 20.000 korona pénzbüntetéssel büntetik. A rendelet május 19-én lépett életbe.

A sztrájkolók terrorja ellen

Páris. Franciaországban a Kormány az óriási sztrájk letörésére és a sztrájkok folytán beálló üzemi zavarok elkerülésére a polgári társadalomból egy szövetséget létesített, amelynek az a feladata, hogy gondoskodjék az üzemek zavartalan menetéről. A kormány első felhívására rendkívül sokan jelentkeztek, a vasutak zavartalan forgalmának biztosítására mindjárt 2400 önkéntes tisztviselő és 200 mérnök jelentkezett. A gazdüzemekhez 30 önkéntes jelentkezett, akik naponta tízenként órát dolgoznak. A Kormánynak a sztrájkolókkal szemben az az álláspontja, hogy bár át van hatva a szociális gondolatok igazságosságától, azonban semmiféle kisebbségtől nem hagyja magát terrorizálni. A kormány ezen álláspontját a nagyközönség is osztja.

MŰVÉSZET.

* Színházi élet Pozsonyban. A pozsonyi színházi élet, mint ottani jelentik, az új viszonyok következtében igen tarka képet mutathat fel. A magyar színháznak ugyanis július elsején kezdődik és csak november elsejéig tart, amikor is csak társulatot kényszerítenek a városra. A csehek után március elsején — a németek váltják fel, akik június végéig játszanak.

* A Modern Kabaré új műsora szenzációs sikert aratott.

* Gelinek Lotte operaszépe. Gelinek Lotte énektanár tanítványai tegnap este a téli színházban előadást tartottak, amelynek során klasszikus operaszépeket adtak elő precíz, iskolázottan. Különösen kiemelkedtek Vaniczek Ferencné, Holda Ferencné, Demian Baby, Páskay Miksa, a széphanu amatőrenek a Lohengrinből énekeit nagy sikerrel énekelte. A közönség lelkesen fogadta Gelinek Lotte és tanítványai előadását.

Nem adnak több cukrot.

Kölesönkértek a mások gyermekeit

A városi orvosi hivatal napok óta valóságos megoszlóvonaljak elkorlatványokért. Külvárosi asszonyok gyermekükkel kezdenek tolongani az orvosi hivatalhoz, ahol oly nagy a tömeg, hogy a kivényelt rendőr sem tudja fenntartani a rendet. Dr. Roba János polgármesternek tudomására jutott, hogy sokan megtevéstik a hatóságot és kölesönkértek gyermekekkel jelleme meg a cukorlatványért. Ezért a polgármester ma rendeletileg betiltotta a cukor kiutalását. Holnaptól kezdve szoraiyen ellenőrzést nem vesznek figyelembe.

Megszökött rablógyilkos.

Az aradi ügyesség foghízának rabjai állandóan kinn dolgoznak a fogház marosparti kertjében. Tegnap a rabok közül egy óvatlan pillanatban megszökött Kovács József rab, aki átlépett az örök gyűrűjében a Marosba vetette magát, eltűnt a habokban, majd sikerült kiúsznia a túlsó partra, ahol újdözei elvesztették személt. Az örök utána löttek, azonban nem találták el az elszánt embert és az egyik ör golyója átlépett egy fiatal lánykát sebezett meg. Kovács József rablógyilkosság vádjá miatt volt letartóztatva, mert Orkányi Gábor nevű társával az év elején Kisiratoson bestiális kegyetlenséggel meggyilkoltak az országban egy edavaló dissznoküpecet, akitől mintegy huszezer koronát raboltak el. A két bestiális ember egy nagy késsel formálisan levágta a disznókereskedő fejét. Úgyakban ma lett volna a főtárgyalás és a bíróság minden valószínűség szerint halálos ítéletet mondott volna a fejükre. Kovács efeletti félelmében ugrott be a Marosba. Az ügyesség utasítására a csendőrség és a rendőrség a legszeleesebbkorú nyomozást indította meg a veszedelmes rablógyilkos kézrekerítése iránt.

A „csalódott” Vászonyi.

Temesvárról jelentik: Egy ismert temesvári úriembernek hosszabb ideig tartó davosi tartózkodása alatt alkalmá volt az emigráns Vászonyi Vilmosmal beszélgetni. Vászonyi tulajdonkép Bécsben lakik állandóan s csak időnként látogat el Davosba, ahol beteg fiát gyógykezelik. A demokrata elnök nagyon lehangolt és természetesen elégedetlen a jelenlegi magyar irányzattal. Kijelentette, hogy Magyarországnak rövidesen megint királya lesz és pedig, azarint, Habsburg Károly személyében. Lagértékesőbb azonban az a nyilatkozata, amit egykori programjainak sarkalvétel, az általános választói jogról tett, melyet ebben az egy rövid mondatban intézett el: „A csöveselékkel nincs mit kezdeni!”

Egy aradi igazgató kártérítési pöre.

Érdekes keresetet készült beadni az aradi törvénszéken Schechter Hermann, a Központi-szálloda volt igazgatója. Hónapokkal ezelőtt ugyanis Stoica Sebestyén akkori rendőrfőnök szállodát razzia útján a központiban elfoxta Schechter igazgatót. A rendőrfőnök intézkedésének következményei voltak, mert eltekintve attól, hogy Schechter befekent az a rendőrség foglya volt, állását is elvesztette és kiszabadulása után el kellett távoznia Aradról. A Központi szálloda volt

igazgatója most azért tért vissza új otthonából Bessarabiából Aradra, hogy kártérítési pert indítson az itteni törvénszéken Stoica Sebestyén volt aradi rendőrfőnök ellen. Schechter 3000 koronára kártérítés megítélését kéri a bíróságtól. A keresetet még eddig azért nem adta be, mert Aradon egyetlen ügyvéd sem vállalkozott annak képviselésére. Ezért a volt szállodai igazgató egy bukaresti ügyvédet kér fel arra, hogy ügyét az aradi törvénszéken képviselje.

HIREK.

Zöldség-kufárok.

Az utóbbi időben oltántak az aradi piacról a zöld főzelékfélék. A háziasszonyok hiába mennek a piacra, nem tudnak vásárolni uborkát, salátát, új burgonyát, fiatal paprikát, kalarabót. Utánna járunk a dolognak és megtudtuk, hogy azért nincsenek a piacon zöld főzelékfélék, mert ezeket idegen üzerek, az elővásárlási tilalom ellenére, összevásárolják és vagontelepekben Erdélybe, főként Kolozsvárra szállítják. Az idegen ügynökök aradi kofák révén vásárolják össze a kora nyári élelmiszereket és egy aradi ház hátsó udvarában helyezik el. A hatóságoknak már tudomása van erről a manipulációról és értesülésünk szerint a legszigorúbban fog eljárni a kufárok ellen.

— Mocsányi Antal miniszter ma reggel Aradra érkezett, hogy résztvegyen Averescu miniszterelnök fogadtatásán.

— Választást gyűlés Ujaradon. Vasárnap délután a sváb autonom-párt Ujaradon választást gyűlést tart, amelyen dr. Gabriel József ujaradi jelölt, dr. Muth Gáspár pártelnök és Blaskovics Ferenc apát fognak beszélni. Itt említjük meg, hogy a sváb autonom-párt dr. Muth Gáspár módoson, dr. Andras Ferencet Vágán képviselőket. Müller Károlyt Ujaradon szenátornak jelölte.

— Évzárás az iskolákban. A polgármester rendelkezése a választások miatt a községi elemi iskolákban az évzáró vizsgálatok nem június 6-án, hanem 7-én lesznek. Az állami iskolákban szintén 7-én lesznek a vizsgák. A román iskolák Te Deum 13-án, a többi iskoláké 8-án lesz.

— Házasságok. Pollár Imry és Gyöngy Gyula f. hó 30-án d. e. 12 órakor tartják esküvőjüket az aradi izr. templomban. — Felter Rózsi és Rosenstern László szék. orvos június hó 1-én Körös-bákonynban házasságot kötnek. (Mindkét fél értesítés helyett.)

— Auto incidens. Vasárnap reggel Nagyvárád, Margits és Szatmár-Németi irányba. Még két személy helye betörték. Bővebbet P. Árvam Janku (Szabadság-ter) 11. I. em.

— Aradon még soha nem látott élelmiszer kísérletet is bemutatva a francia pszichológus, professor Eugen de Gyn a ma esti szövegben. Néhány esküvői jegy Bloch H. papírkereskedőnél kapható.

— Érdekes hírszöveget a Kereszt-felkelésről. Az erkölcsöket strandfürdő. Fogorvosok és fogtechnikusok harca. A plejka. (Válasz egy úriasszony levelére.) A szép magyar asszony. Érettségiző diákok figyelmebe! Ezer egy nap mesései. Itt a szezon! A budapesti színházak műsora. Magyar színházi világot Amerikában. A budapesti Operában történt a zsidóutóztatás sz. tartalommal tele van a népszerű ARADI ÉLET legújabb száma.

— Betörések. A J. J. Deutsch Mór Rákóczy-utcai lakásából négyezer korona értékű ruhameit elloptak. — Waldner Gyula igazgató házából 1255 forint értékű ruhameit, koronát, ékszert vittek el.

mása Triest, ahová előrelátólag június közepén táján érkezik meg.

Élet a Neptunban.

Az elmúlt nyár minden emléke, törtéje és szerelme elevenedik fel újra a megnyitott aradi strandon, amelynek idel forgalma sokkal nagyobb arányúak igékezik a múlt évről. Hivatalosan ugyan már megnyitott a strand, azonban a közönség csak ma jelent meg először a puha homokon, mert az eddigi időjárás nem kedvezett a strandolásnak. Dél előtt tízenegy órákor még alig vannak a fürdőben déli felé azonban megelevenedik az élet, kijönnek a most még fehér, később angolosan barna úriasszonyok és fiatal lányok, a fiatal és idősebb urak, a parton ismét megállanak a kőröcskák és nézik az isteni látványt, amely közelről nem is olyan isteni. Most ugyan még csak a merész strandolók keresik fel a fürdőt, de egy hét múlva, ha ilyen időjárás marad, zsúfolva lesz a kis marosparti félsziget. A fürdőigazgatóság az idén jobban gondoskodott a közönség kényelméről, mint az elmúlt esztendőben. 147 férfi és ugyanannyi nő kabint állított fel a tavalyi 106 kabinnal szemben és kabint ezental csak négyen és nyolcan bérelhetnek. A béreltetegyek eddig már meghaladták az ezerkétszázat és ha ilyen iramban váltanak béreltet a melegnek ígérkező nyárra, akkor meghaladja a kétezret is, ugyanarra, hogy hire megy még a messzi idegenbe is az aradi strandnak.

A vasut orgazdához!

A közmunkügyi miniszterium resszortja felhívást intéz a vasuti hivatalnokokhoz és mindazon magánszemélyekhez, akár egyének, akár társaságok, akiknek tulajdonában jogtalan módon vasuti felszerelési cikkek vannak, hogy azokat harminc napon belül jelentsek be a fenti resszort titkári hivatalába, amely esetben nem lesznek megbüntetve, ellenkezőleg azonban át lesznek adva a hadbírósnak. A felhívás kiterjeszkedik mindazon közhivatalnokokra is, akiknek tudomásuk van hasonló vasuti tárgyakról, hogy jelentsek be, kiknél található azok, magánosoknál vagy társaságoknál, szintén harminc napon belül. Akikről kitűnik, hogy ilyesmiről tudomással bírnak, de jelentést nem tettek, mint büntény elkövetők ellen fogják eljárni.

MOZI.

• A mozgósztínházak műsora. Május 29-én, szombaton az Apollóban Egy férfi, egy nő. Kalanddráma. — Május 29-én, szombaton az Urániában: Khain bélyege. Kalandtörténet.

• Amerikai Pathéfilmek bemutatóját tartja szombaton az Apolló és az Uránia-színház. Az Apollóban Egy férfi, egy nő című kalandordráma kerül vetítésre, az Urániában a Khain bélyege van műsoron. Ugy az Apolló, mint az Uránia ujdonságának női főszerepét Miss Vernon Castle, a legbájosabb amerikai színésznő játssza.

A szerkesztést felel: STAUBEN JOZSEF.

Cenzurati: Alexandra Frigina.

— A lisztihivatal ezúton szólítja fel mindazokat, akik a hatóságtól kapnak lisztet, hogy lisztadagjaikat június 5-ig annál is inkább váltítsák ki, mert ezután senki részére nem fognak lisztet kiutalni.

— Vívóakadémia az KAC rendezésében a téli, szilváiban május 30-án (vasárnap) este 8 órákor lesz a szezon leaszabb és legnagyobb sporteseménye. A hölgy és férfi vívók nagy száma és a változatos program feledhetetlené fogja tenni az estét. Jegyelövétel Maitdnál.

Bírák ruhasegélye.

Az igazságügyminiszteriumtól ma rendelet érkezett az aradi törvénszékekhez, amelyben az igazságügyminiszter elrendeli, hogy a törvénszék minden bírása, tisztviselője és díjnoka 500 lei ruhasegélyt kap, míg azok családtagjai 200 lei ruhasegélyt kapnak. A rendelet kézhezvétele után azonnal elkészítették az erről szóló hivatalos kimutatást, amelyet felterjesztettek a miniszteriumhoz és nem-sokára megkezdik majd a ruhasegély pénzek kifizetését.

Hazaönnnek a magyar hadifoglyok.

Vége! Lyon! Jelentések szerint megtörtént az elhatározó lépés a még Szibériában levő hadifoglyok hazaszállítására. Haza-kerülnek tehát a világháború legnagyobb szentvédő, a négy, öt, hat éve szivlódó szegény, szánszandó áldozatok. Maga a hazaszállítás hosszabb időt fog igénybe venni, mert a dán, amerikai és japáni Vöröskeresztek becslése szerint még mindig 100.000 hadifogoly szenved Szibériában, akik közül 60.000 a magyar és osztrák-német hadifogoly. Hazaszállításuk japán hajókon fog történni, amennyiben a magyar és osztrák kormányok szerződést kötöttek egy japán hajótársasággal, mely fejenként 5—600 yenért vállalta az összes hadifoglyok kiszállítását. A magyar kormány már régebben akarta a hazaszállítást megkezdni, szerződést is kötött a francia Messagero Maritime hajós társasággal 1100 frank fejenkénti költséggel, de a társaság utóbb visszavonta ajánlatát. A japán ajánlat még drágább, mint a francia volt, de itt már nem szabad a pénzre tekinteni, hadd jöjjenek haza, akiknek haza kell jönnök. A „Shunkomaru” nevű gőzös 490 osztrák és magyar hadifoglyot az év április 30-án már el is indult Vladivostok felé. A „Shunkomaru” rendeltetést álló

NYILTTER.

As ezen rovat alatt kiadottakat nem vállalnak felelősséget.

Értesítés.

Dr. Lujai Gernel ügyvédi irodáját Bulevardul Regele Ferdinand (József fkg.-t) 4. szám alatt megnyitotta. 2448

Apró hirdetések

Házasság.

MAGÁNOS keresztény, volt vasúti alkalmazott, aki havi 500 korona nyugdíját élvez, házasság céljából egy komoly nő ismerettségét keresi, vagy pedig nyugdíjas árukeresőt keres házvesztésének. Ajánlatokat „3581” jelű aláírás alatt a lap kiadóhivatalába kérem. 2455

Alkalmazás.

KÖZÉPKORBAN HAZVÉRTŐNŐT keresek aki háztartás vezetéseben teljesen járatos, főmunkáit, románul beszél, jelentkezzon Str. Consistorialului (Baththyány-utca 20). 2467

FELVÉSZŐNK laboratóriumi munkálalatok végzésére két intelligens leányt, azok akik ilyen tudományban jártasak, előnyben részesülnek. Dr. Földes és Hehs Aradon. 2451

KERESÜNK azonnali belépésre villamos szakmunkákban már működött üzletvezető ösztöndíjjal. Ajánlatokat kérem a kiadóhivatal „3581” címre a lap kiadóhivatalába. 2450

JO OSALÁDEBOL való 28 éves hadi őrnagy, házvesztésű állást keres, csakis vidékre. Tudakozódni a kiadóban. 2444

KÖNYVELŐ FELVÉRTÉK. Kérem a raktár. 10067

SZADASÁGBA nőlen segítségét keresem, román nyelv tudása és némi irónai jártasság is megkívánatik. Pályázatokat Ruzsáki Gazdaság Intézetébe Arad-Gáj küldendők. 2459

ÜGYES SZOBALFANYT jó fizetéssel június elsőjére keresek. Nagy Farkas, Str. Horis (Széchenyi-u.) 2461

MEGBELHATÓ nő, ki a házi teendőket végzi, 2 éves gyermek mellé jó fizetéssel azonnali belépésre keresetlik. Cim Wallingernél, Lázár-u. 2448

GYERMEKJELÉN, fiatal házasternő pár felvételük. Bulevardul Regele Ferdinand (József fkg.-t) 19. Tudakozódni a házasternőnél. 2466

BŐRSZÁZMUNKÁKAT vállal Straesky, Strada Eminescu (Deák F.-u.) 18. 2446

MADERA, rishóhús és egyéb konyhák kőzímunkáit vállalom. Kőzp-utca 17a/a. 2437

Vétel és eladás.

MEGVÉTELKE keresek egy röhös-rövid-áru üzletberendezést rollékkal együtt. Ajánlatokat Braun Ignác, Pécskára kérem. 2454

ELADÓ 9 ruhazekrény, 1 mosdó (trümpó) nagy tükrrel, márvány lappal, 1 kredenc, 1 asztal, 1 kis márvány asztal. Hehs, Str. George Papa (Ferdinand-utca) 2., I. emelet, ajtó 2. 2453

ELKÖLTÖZÉS miatt eladók Pallander ebédle, szekrények, perzsa szőnyegek, rossz tárgyakkal. Bulv. Dragalina (Ap-ponyi-ut) 2., ajtó 5. 2440

ZONGORA stégősen eladó. Str. Cozbuo (Wesselyány-utca) 18., I. em. 2452

HASZNALT BIVANYT VESZER. Kárpitos. Betand-utca 4. 2448

KÁVEHAZI, vendéglői és szállodai berendezés eladó. Cim Csomán Gyula, Kis-jent. 2441

Josif Bodnár

tréger vállalat, villamos erőforrás javító műhelye. Uzonkellékek mindezen mennyiségben Arad, I. I. Bratianu Weitzer J.-u. 11. sz.

Szalmakalap és Vászonzipő tisztító kapható: VOJTEK si WEISZ drogueriában. 2481

Schamberger kocsigyár elad:

10 nap múlva alkészül 1 drb. Amerikán belföldes Paethon, 1 drb. gummikereke Mylerd hímte, 1 pár erős ígás, valamint egy pár parádés lószerszám azonnal jutányos áron. Ajánlatunk géppel termelt kőrés talp, küllő és szál kerékegyakat mindezen mennyiségben.

Közel- és kerékgyártó munkások magas fizetéssel felvételnek. 2462

Pályázati hirdetés.

10.000 kg. olvasztott fegyver szállítás végett pályázatot íratik ki.

Feltételek: Az ajánlattevők ajánlatukat zárt borítékban legkésőbb június 31-ek 11 óráig az aradi, tomesvári avagy kolozsvári Üzletvezetőségekhez fogják beküldeni. A szállítás biztosítása végett az ajánlattevők kötelesek az egész összeg 5%-át mint bányapénzt a megnevezett Üzletvezetőség valamelyikénél letenni.

Az aranyok a fent felsorolt valamelyik Üzletvezetőség raktárába az ajánlat átvételétől számított 1 hónap alatt fogják átadni.

A szállítás bekezdésben történt.

Az ajánlattevő az ajánlat beadásától számított 30 napig kötelezettségben fog maradni.

A számla összegét leiben fogjuk kiegyenlíteni, feltét az ajánlatot is leiben kell megtenni.

Május 31-én 11 óráig az ajánlatokat felbontjuk, erről román nyelvű jegyzőkönyvet veszünk fel. Az egész összeg 5%-át kitevő bányapénzzel szóló nyugtát is csatolni kell az ajánlatához.

Arad, 1920. május hó 21-én.

2457 Director Regional.

Vann szeretnénk tudatni, hogy

MARGITCREME

készítményünket teljesen béke minőségben üveg tégelyekben használunk forgalomba. Ezen csomagolásban a crema nem szárad ki és az változatlannal eltartható évokig is. Kérjük azon ismét eladóinkat akiknél a régi csomagolásban a crema elromlott, azt becserelés céljából beküldeni szívesek legyünk. 2426

A Margit creme eladási ára 15 korona. Dr. FOLDES si HEHS Araden.

Aranyat a legmagasabb áron vess:

Csáky órák, órák és vésnök. Aradon: (Köztársaság épületben) Str. Horis (Széchenyi-utca 1. sz.) Szak órák műhely és órák vésnök műterem!! Arany, ezüst órák, zseb órák, óbrésztek és ingák a legjobb minőségben kaphatók!! 9371

Élesdi mész

vagyontelekben kapható

Kornis Testvérek-nél ARAD. 2449

43-920. sz.

Feladási hirdetés.

A Csikszépvényi Szentháromság Segély-Egyesület nyilvános árverésen eladja, a Csikvármegye, Csikmadaras község határában lévő „Barackos” nevű erdőjeinek cea 85 k. hold területén, a Reg. Sily. 10 F.-920. sz. határozatával kihasználásra engedélyezett luofenyő faanyagát, mely árverés Szépvíz községben, a karsztói épületben 1920. évi június hó 6-án d. u. 2 órákor veszi kezdetét.

A vágás területe a barackosi mű-től 0,1-1,5 km., a C. F. R. gimnáziumhoz közeli állomástól 12-11, illetve 10 km. távolban van.

Az eladás tárgyát képező faállomány törzsekénti bomlás szerint mintegy 21.800 m³ luofenyő hasznófát és mintegy 5450 q luofenyő cserkőrgyet tartalmaz.

A kifizetési ár: 1.733.840 korona. Bányapénz a kifizetési árnak 10%-a. Kihasználás időtartama 1923. év végéig.

A részletes árverési és szerződési feltételek, nemkülönben a részletes becslési munkálatok az eladó Egyesület által írott előírásai bármikor megtekinthetők.

Olyan ajánlatok, melyek az árverési és szerződési feltételektől eltérnek, vagy bányapénzzel ellátva nyitnak, figyelembe nem vétetnek. Utóiratokat el nem fogadjatnak.

Írásbeli zárt ajánlatok a szóbeli árverés megkezdése előtt az árveréső bizottság elnökénél nyújtandók be. A megajánlott összeg számokkal és betűkkel is kiírandó s az ajánlatban kifejezendő az, hogy az ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket teljesen ismeri és azoknak magát feltétlenül aláveti.

Szépvíz, 1920. évi május hó 16-án.

Dr. Fojár István.

egyesületi elnök.

2426

oooooooooooooooooooo

Kifutó fiu

jó fizetéssel

felvétetik.

oooooooooooooooooooo

Névjegyeket, levélpapírokat, meghívókat, üzleti és hivatali

NYOMTATVÁNYOKAT

kisebb-nagyobb mennyiségben legjutányosabb, legesinosabb kivitelben és legjobb papírosan készít az

Aradi Közlöny nyomdája

(Az Arad-esanádi egyesült vasutak palotájában.) ::

STRÁFKOCSI alá erős tengely 4 kerékel, 2 kis 16 Kumasz szarszámmal, 1 pár 36-os fém Kumaszszárú néi gép aladó Molnár, Zsidótemető-u. 26. 2442

KAMILLA TEAT (székfü virágok) legmagasabb áron vess Vojtek és Weisz drogueria. 2445

REZALIC 98%-os, nagyon szép áru. eredeti horád vételénél 50%, kímélve 60 korona kiléknél Elnrevelt füzzerüzletében. 2448

EBEDLŐ és egyéb buterok aladók. Megtekinthető 11-1 óráig Könyök-u. 5., I. emelet. 2456

ÜZLETBERENDEZÉS eladó. Megtekinthető Str. Horis (Széchenyi-u.) és Str. Consistorului (Baththyány-u.) sarok. 2448

BÖSENDORFER segers és kőszimunka függöny eladó. Knésich-u. 8. 2458

ELADÓ: egy világos és egy sötét iróasztal, egy előszoba fal fogással. Tudakozódni Maros-utca 2. szám alatt. 2460

JÓKARBAN LEVŐ gyermekkönyv eladó. Révay-utca 18a. 2486

ANTIK porcellán, butest, magas áron vess Salon Artistique Bulevardul Regina Maria (Andrássy-tér) 21., I. háza. 587

KÖNYVTÁRAKAT, hangjegyeket, festményeket és belyeggyűjteményeket vess Kerpel könyvkereskedés. 244

SZEGFÖZDE BERENDEZÉS eladó. Venni szándékozók június 15-ig forduljanak Bedy Bodozhoz (Paulis) vagy Dániel Endrához (Arad). 2429

Ingatlan.

KISEBB BÉRHÁZ elfoglalható lakással eladó. Cim a kiadóban. 2447

ARFAD-TÉR 3. számú ház eladó. Bővebbet Kassa-u. 6-7., fax. 2. 2458

Különféle.

ÉRTŐ és gépészvizsgára, valamint az összes vezérműveléssel bíró gégepekre előkészít Révay ipariiskolai művész. 2449

Kizárólag Welsz-főle Eliza-kámfor crémet

használgon, mely az aróbort aszpióktól megóvja, megtisztítja. Kapható üvegtegelyben, békebeli minőségben

HANZU és VAS drogeriákban. Egy tégely ára 15 korona. 10041

Samuel Hartmann

vess és elad ócskavasat, tőmet, rongyot és gyapjút. Arad, Piata Mihai Weitzer (Ferne-tér) 1., Bulevardul Regele Ferdinand (Boros Bóni-tér) 11. 41

Fratii Steiner

bőrkereskedés Arad. Asztalos Sándor-u. 2-3. Fiókület Ujaradon. 2461 Mindennemű bőrárak és cipőszekellékek legolcsóbb beváltási feltétel. Szolid ár.

Iuon Köö

kősmű és divatszövet áruház Boros Béni-tér 16. (Wanicek háza) Ajánlja csasz felszerelt raktárát kősmű és röhösáru cikkekben, nagyban és kis-csinyben. 10091

Grünwald si Moskovitz

cukor, cukorka, gyümölcsíz, gyarmatárak és norinbergi nagykereskedés. 2441

Áru és butorszállításat ugy helyben mint vidékre felelőség mellett vállal LEOPOLD ELIAS si FIUL szállító, Strada Eminescu (Deák Ferenc-u.) 36.